Η επίπτωση, τα κλινικά χαρακτηριστικά και η έκβαση ασθενών με εγκεφαλίτιδα σχετιζόμενη με τη νόσο COVID-19

Στο περιοδικό European Journal of Neurology (με συντελεστή απήχησης 4,5) έγινε πρόσφατα αποδεκτή η εργασία των Siow και συνεργατών από τη Σιγκαπούρη και τη Μεγάλη Βρετανία, οι οποίοι πραγματοποίησαν συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και ακολούθως μετά-ανάλυση των μελετών σχετικών με την εμφάνιση εγκεφαλίτιδας έπειτα από νόσο COVID-19. Πιο συγκεκριμένα, στόχος των ερευνητών ήταν η αξιολόγηση της επίπτωσης αυτής της επιπλοκής στους ασθενείς με COVID-19, η διερεύνηση πιθανών παραγόντων κινδύνου και η περιγραφή της κλινικής πορείας και της έκβασης των ασθενών. Την εργασία αυτή σχολιάζουν ο Καθηγητής Νευρολογίας του ΕΚΠΑ **Γεώργιος Τσιβγούλης**, ο Καθηγητής Νευρολογίας του ΕΚΠΑ **Κωνσταντίνος Βουμβουράκης** και η Νευρολόγος **Λίνα Παλαιοδήμου**.

Μετά από τη συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, 16 συγχρονικές μελέτες και 7 σειρές περιστατικών κρίθηκαν ως κατάλληλες για εισαγωγή στη μετά-ανάλυση. Συνολικά συγκεντρώθηκαν δεδομένα από 129.008 ασθενείς με COVID-19 παγκοσμίως, μεταξύ των οποίων 138 εμφάνισαν επιπλοκή με εργαστηριακά επιβεβαιωμένη, λοιμώδη ή αυτοάνοση εγκεφαλίτιδα. Μέσω της μετά-ανάλυσης των δεδομένων, προέκυψε ότι η επίπτωση της εγκεφαλίτιδας σε ασθενείς με COVID-19 ήταν σχετικά χαμηλή (0.215%). Ωστόσο, φάνηκε ότι η σοβαρή νόσος COVID-19 ήταν παράγοντας κινδύνου για εγκεφαλίτιδα, καθώς το 84% των ασθενών με εγκεφαλίτιδα νοσηλεύονταν είτε σε μονάδες εντατικής θεραπείας είτε σε μονάδες αυξημένης φροντίδας. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι μεταξύ των ασθενών με σοβαρή νόσο COVID-19, η επίπτωση της εγκεφαλίτιδας ήταν σαφώς υψηλότερη (6.7%). Ως ένας άλλος παράγοντας κινδύνου αναδείχθηκε το θετικό προηγούμενο ιστορικό, καθώς αναφέρεται ότι σχεδόν το 72% των ασθενών με εγκεφαλίτιδα είχαν κάποια συννοσηρότητα, όπως αρτηριακή υπέρταση, δυσλιπιδιαμία ή σακχαρώδη διαβήτη. Δεν υπήρχε διαφορά στα δύο φύλα, ενώ η μέση ηλικία των ασθενών με εγκεφαλίτιδα ήταν τα 59.4 έτη.

Οι περισσότεροι ασθενείς ανέπτυξαν εγκεφαλίτιδα εντός των 2 πρώτων εβδομάδων από τη διάγνωση τους με COVID-19. Ωστόσο, σχεδόν το 24% των ασθενών δεν εμφάνισε συμπτώματα τυπικά για COVID-19 (βήχας, δύσπνοια, πυρετό) μέχρι την εμφάνιση της εγκεφαλίτιδας. Από την ανάλυση των περιστατικών, αναφέρονται ως πιο συχνά συμπτώματα σχετιζόμενα με την ανάπτυξη της εγκεφαλίτιδας η διαταραχή του επιπέδου συνείδησης, οι επιληπτικές κρίσεις, η κεφαλαλγία και η μυϊκή αδυναμία. Η θνητότητα των ασθενών με εγκεφαλίτιδα υπολογίστηκε στο 13.4%.

Συμπερασματικά, παρόλο που η επίπτωση της εγκεφαλίτιδας είναι σχετικά μικρή μεταξύ των ασθενών με νόσο COVID-19, η θνητότητα από αυτήν την επιπλοκή είναι αρκετά υψηλή. Για το λόγο αυτό, οι θεράποντες ιατροί θα πρέπει να γνωρίζουν αυτή την επιπλοκή, με στόχο την έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία της.